

บทบาทการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน
(กรณีศึกษาพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดสระแก้ว) ปี พ.ศ.2550-2560*

รัชดา หิงประโคน***

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีพื้นที่ทั้งหมด 513,115 ตารางกิโลเมตร มีพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้าน 4 ประเทศ ทิศเหนือติดกับประเทศพม่าและลาว โดยมีเส้นแบ่งเขตแดนไทยกับประเทศพม่ามีความยาว 2,401 กิโลเมตร โดยใช้สันปันน้ำ ร่องน้ำลึก แนวสองฝั่ง แม่น้ำแม่สาย แม่น้ำรวก ผ่านจังหวัดเชียงราย มีระยะทาง 59 กิโลเมตร ผ่านคลองกระ แม่น้ำกระบุรี จังหวัดระนอง 139 กิโลเมตร การแบ่งสันปันน้ำ ผ่านทิวเขาแดนลาว ทิวเขาถนนธงชัยเหนือ ทิวเขาถนนธงชัยตะวันตก ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่จังหวัดเชียงรายแม่ฮ่องสอน 632 กิโลเมตร ทิวเขาธงชัยกลางจังหวัดตาก 127 กิโลเมตร แนวเส้นตรงด้านจังหวัดกาญจนบุรี 63 กิโลเมตร ส่วนทิวเขาตะนาวศรีที่กินพื้นที่กว้างใหญ่ถึงหกจังหวัดได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร และจังหวัดระนอง กินพื้นที่ถึง 865 กิโลเมตร ที่แบ่งเป็นแนวสองฝั่งประกอบไปด้วย แม่น้ำสาละวิน จังหวัดมีฮ่องสอน 127 กิโลเมตร แม่น้ำเมย จังหวัดตาก 345 กิโลเมตร ห้วยวaley จังหวัดตาก 44 กิโลเมตร รวมแล้วประเทศไทยในส่วนของมีอาณาเขตชายแดนติดต่อกับประเทศพม่า ยาวถึง 2,401 กิโลเมตร ในพื้นที่ชายแดนที่ติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวนั้น มีความยาวใกล้เคียงกับ ประเทศพม่า คือ มีความยาวถึง 1,810 กิโลเมตร ทิศใต้ติดกับประเทศมาเลเซียและอ่าวไทยในส่วนของพรรคได้ นั้นหรือพรมแดนติดกับประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียมีความยาวทั้งสิ้น 647 กิโลเมตรซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นชายแดนที่มีเขาและแม่น้ำ ที่ใช้ในการแบ่งเขตแดนส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ติดกับทิวเขาสันกาลาศรีดีกินพื้นที่สี่จังหวัดด้วยกันอัน ได้แก่จังหวัดสตูล,จังหวัดสงขลา,จังหวัดยะลา และ จังหวัดนราธิวาส มีความยาวถึง 552 กิโลเมตรในส่วนของแบ่งเขตแดนด้วยร่องน้ำลึกลั้นในภาคใต้ประเทศไทยมีเพียงแห่งเดียว คือแม่น้ำกลอกอยู่ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส โดยกินพื้นที่ทั้งหมดเป็นระยะทาง 95 กิโลเมตร ทิศตะวันออกติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและประเทศกัมพูชาในส่วนของภาคตะวันออกที่มีเขตพรมแดนติดกับประเทศกัมพูชานั้น มีความยาวของเขตแนวชายแดนร่วมกันทั้งสิ้น 798 กิโลเมตร ซึ่งประกอบไปด้วยพื้นที่ทิวเขาพนมดงรัก โดยใช้สันปันน้ำและแนวหลักเขตประเทศในการแบ่งเขตประเทศ กินพื้นที่ 4 จังหวัดด้วยกัน ได้แก่จังหวัดอุบลราชธานี,จังหวัดศรีสะเกษ,จังหวัดสุรินทร์และจังหวัดบุรีรัมย์ มีความ

ยาวถึง 364 กิโลเมตรและที่เป็นทิวเขาบรรทัดด้านจังหวัดตราด มีพื้นที่ยาว 160 กิโลเมตรและยังมี แนวเส้นตรงอีก 1 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีคลองต่างๆในพื้นที่จังหวัดสระแก้วและจังหวัดจันทบุรีเช่น คลองบะอ่าว คลองแฝง แนวเส้นตรง คลองละลมละสือ คลองลึก คลองพรหม โหด คลองด่าน คลองโป่งน้ำร้อน คลองตะเคียน ทิวเขาพนมสวาย ห้วยสวาย แม่น้ำโพลิน โดยพื้นที่ส่วนใหญ่ในบริเวณนี้เป็นพื้นที่ราบยังไม่มี การแบ่งเขตแดนที่ชัดเจนหรือยังมีพื้นที่พิพาทอยู่ ตำรวจตระเวนชายแดน อ้างถึงใน (<http://www.bpp137.go.th/index.php/bpp>) ตำรวจตระเวนชายแดนได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ตามแนวชายแดนเนื่องจากการทำสนธิสัญญาเจนีวา ที่ห้ามวางกำลังทหารไว้ในระยะ 25 กิโลเมตรจากแนวชายแดนไทยลาว ไทยกัมพูชาซึ่งก่อให้เกิดหน่วยงานใหม่ขึ้น คือ ทหารพราน กองอาสารักษาดินแดน และตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจตระเวนชายแดน มีหน้าที่รับผิดชอบรักษาความสงบเรียบร้อยรวมทั้งดูแลทุกข์สุขของประชาชนตามแนวชายแดนแม้กระทั่งการให้การศึกษาการรักษาพยาบาลเบื้องต้น ตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่ปฏิบัติหน้าที่ขึ้น ยุทธการกับทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน มีคุณลักษณะสามประการคือ 1. สามารถทำการรบได้อย่างทหาร 2. สามารถปกป้องและปราบปรามอาชญากรรมได้อย่างตำรวจ 3. สามารถดำเนินการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชนได้เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน นอกจากนี้ ตำรวจตระเวนชายแดนจะทำหน้าที่ดูแลป้องกันการกระทำความผิดต่างๆตามแนวชายแดนแล้วยังต้องทำหน้าที่ดูแลความเดือดร้อนทุกข์สุขของพี่น้องประชาชนดังจะเห็นได้จากการที่มีโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอยู่ในพื้นที่ห่างไกลซึ่งตรวจด้วยตำรวจตระเวนชายแดนส่วนหนึ่งก็ได้ทำหน้าที่เป็นครูสอนในที่แห่งนั้นด้วย

ในรัศมี 25 กิโลเมตรที่ตำรวจตระเวนชายแดนรับผิดชอบนั้นจะมีการวางกำลังเป็นจุดๆ ทิวชายแดนโดยระยะห่างของแต่ละพื้นที่แล้วแต่สภาพภูมิประเทศซึ่งมีการตั้งจุดตรวจจุดสกัดและเป็นพื้นที่ปิดที่ประชาชนทั่วไปไม่สามารถที่จะเข้าไปดำเนินการหรือใช้ประโยชน์ในที่นั้นได้เพราะในบางพื้นที่ยังมีวัดถูกระเบิดฝังอยู่ ยังไม่ได้รับการเก็บกู้และตำรวจตระเวนชายแดนก็มีการลาดตระเวนเพื่อตรวจสอบหลักเขตแดนเพื่อ ป้องกันการกระทำความผิดด้านต่างๆรวมทั้งหลักเขตแดนที่มีการขยับหรือหลักเขตประเทศไทยยังอยู่ที่เดิมหรือไม่อย่างไร นอกจากนี้จะมีการลาดตระเวนเพื่อป้องกันการกระทำความผิดตามแนวชายแดนแล้วตำรวจตระเวนชายแดนยังมี ส่วนช่วยในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประเทศไทยด้วยหรือได้มีการลาดตระเวนร่วมกับเจ้าหน้าที่กรมอุทยานแห่งชาติ ที่อยู่ในหน่วยงานพื้นที่ใกล้เคียงกันเป็นการประสานงานอย่างมีคุณภาพ เมื่อมีเหตุการณ์ ความไม่สงบ ตามแนวชายแดนหรือทั่วประเทศไม่ว่าจะเหตุการณ์ใดมักจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดนแทบทุกกรณีแต่เป็นหน่วยงานที่ทำงานอยู่เบื้องหลังไม่ค่อยได้รับความสนใจและในบางครั้งไม่รู้จักรักด้วยซ้ำว่า เขาเหล่านั้นเป็นใครไม่ว่าจะฝนตกน้ำท่วมไฟ

ป่าหน้าแล้งตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งเป็นหน่วยงานที่คอยสนับสนุนอยู่เบื้องหลังจะส่งกำลังพลเข้าไปสนับสนุนในพื้นที่ส่วนใดเมื่อได้รับการร้องขอ แต่ในขณะเดียวกันหากเกิดเหตุในพื้นที่รับผิดชอบตำรวจตระเวนชายแดนสามารถระงับการรบได้ หรือแม้แต่การหลบหนีของนักการเมืองหรือการหลบหนีของผู้ก่อเหตุอาชญากรรม จะต้องหลบหนีผ่านช่องทางที่ไม่ธรรมดา ซึ่งเป็นพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจตระเวนชายแดน ในบางครั้งบางกรณีตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านซึ่ง ตำรวจตระเวนชายแดนบางท่านอาจมีความสัมพันธ์ส่วนตัวกับฝ่ายตรงข้ามซึ่งทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในจุดจุดนั้นเกิดความสับสน คล่องตัว มากยิ่งขึ้น มีการพูดคุยเจรจาต่อรองเพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย อย่างเช่นในกรณีของ นายวีระ สมความคิด ที่ได้เข้าไปอ้างสิทธิ์ในพื้นที่พิพาทระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา ซึ่งในพื้นที่นั้นยังไม่ได้ข้อยุติว่าเป็นอาณาเขตของประเทศไทยหรือประเทศกัมพูชาอยู่ในระหว่างการเจรจาหรือร่วมกันของทั้งสองประเทศ แต่นายวีระ สมความคิด ได้เข้าไปอ้างสิทธิ์โดยถือแผนที่เข้าไปในพื้นที่พิพาทและได้ถูกทางการประเทศกัมพูชาจับตัวไปดำเนินคดี แต่ได้มีการพูดคุยเจรจาต่อรองเบื้องต้นทำให้การถูกจับกุมครั้งนั้นไม่ได้ถูกนำตัวไปดำเนินคดีที่กรุงพนมเปญประเทศกัมพูชา ซึ่งหน่วยงานที่เข้าไปเจรจาต่อรองนั้นคือผู้บังคับกองร้อยตำรวจตระเวนชายแดนที่ 126 อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว ในการปะทะกันกับฝ่ายตรงข้าม ในบางครั้ง ตำรวจตระเวนชายแดนก็ทำหน้าที่ในการเจรจาต่อรองเช่นกัน เช่นกรณี การปะทะกัน ในช่วงที่ได้มีการยื่นการขอขึ้นทะเบียน ปราสาทเขาพระวิหาร เป็นมรดกโลกของทางฝ่ายกัมพูชา แต่เพียงฝ่ายเดียวเมื่อปี 2554 (หนังสือพิมพ์ โปสตัดทูเดย์ 27 เม.ย. 2554) แต่การเจรจา ครั้งนั้นไม่เป็นผล จึงทำให้เกิดการยิงต่อสู้กันเกิดขึ้น เป็นต้น

ผู้วิจัยจึงอยากที่จะศึกษาการเจรจาต่อรองในพื้นที่แนวชายแดนของตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อให้ทราบถึง วิธีการปฏิบัติ สาเหตุของความขัดแย้ง การเจรจาต่อรอง บทบาท ของตำรวจตระเวนชายแดน กรณีการเกิดข้อพิพาทระหว่างประเทศตามแนวชายแดน เขตพื้นที่รอยต่อจังหวัดสระแก้วกับจังหวัด บันเตียเมียนเจย ประเทศกัมพูชา ซึ่งมีพรมแดนติดต่อกัน โดยการใช้อำนาจหน้าที่หรือหรือ กฎข้อบังคับ กฎกระทรวง สนธิสัญญา เป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ หรือใช้ความสัมพันธ์แบบใดในการ เจรจาต่อรอง และที่ผ่านมามีการเจรจาต่อรองหรือไม่อย่างไร ใช้วิธีการใดในการเจรจาต่อรอง ผลสำเร็จของการเจรจาต่อรอง ผลเป็นประการใด

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา 1) เพื่อศึกษาสาเหตุของความขัดแย้งในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ.2550 - 2560) 2) เพื่อศึกษาบทบาทการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ.2550 - 2560) 3) เพื่อศึกษาวิธีการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดสระแก้วปี พ.ศ.2550 - 2560) 4) เพื่อศึกษาความสำเร็จในการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดสระแก้ว ปี พ.ศ.2550 - 2560)

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาในพื้นที่แนวชายแดนภาคตะวันออก ด้านจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2550 - 2560) เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และสัมภาษณ์แบบกลุ่ม (Group Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการศึกษา โดยการสัมภาษณ์ ข้าราชการตำรวจ และอดีตข้าราชการตำรวจกองกำลังการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 12 ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการวิเคราะห์ เนื้อหา (Content Analysis) อย่างเป็นระบบตามประเด็น เนื้อหาที่ศึกษา โดยผู้ศึกษาจะแปลภาษาเพื่อ เป็นข้อมูลในการแบ่งกลุ่มตามเนื้อหาแต่ละประเด็น พร้อมคัดสรรข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งตัดทอนข้อมูล ที่ไม่เกี่ยวข้องออก จากนั้นจึงนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงข้อมูลในรูปของการบรรยาย แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาในพื้นที่แนวชายแดนภาคตะวันออก ด้านจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2550 - 2560) จากผลการศึกษาสรุปได้ว่าความขัดแย้งในพื้นที่แนวชายแดนในพื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว คือ ปัญหาของการครอบครองที่ดิน การอ้างสิทธิ์ในพื้นที่ทำกินของประชาชนในพื้นที่ โดยพื้นที่ดังกล่าวยังเป็นพื้นที่พิพาทระหว่างไทย กับกัมพูชาโดยการเข้าใจว่าพื้นที่ชายแดนบริเวณนั้นเป็นพื้นที่ฝ่ายของตน แต่พื้นที่บริเวณดังกล่าว ยังไม่มีความชัดเจนในการปักปันเขตแดนที่ชัดเจนยังเป็นพื้นที่ที่จะต้องมีการแก้ไขเพื่อให้เกิดความชัดเจนในส่วนของการปักปันเขตแดน แต่ในทางปฏิบัติต้องคำนึงถึงหลักความสัมพันธ์และหลักความปลอดภัยให้มากที่สุด ในกรณีของ นายวีระ สมความคิด พร้อมพวก ที่ถูกจับกุม จนทำให้เกิดปัญหาระหว่างประเทศนั้น สาเหตุก็มาจาก

การเข้าไปอ้างสิทธิในพื้นที่ทำกินของประชาชนในพื้นที่ทำให้เกิดปัญหาระหว่างประเทศตามมา ตำรวจตระเวนชายแดนเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญมากหน่วยงานหนึ่งในการเจรจาต่อรองในพื้นที่แนวชายแดน เพราะเป็นหน่วยงานที่ความใกล้ชิดกับพี่น้องประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณพื้นที่แนวชายแดน และยังมีความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ของประเทศกัมพูชาและประชาชนชาวกัมพูชาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แนวชายแดนทำให้การเจรจาต่อรองมีแนวโน้มในทางที่ดี วิธีการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (ด้านจังหวัดสระแก้ว) นั้นในทางปฏิบัติ ใช้หลักความสัมพันธ์ส่วนบุคคลมากกว่าหลักกฎหมายเพราะข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแนวชายแดนนั้น มีความคุ้นเคย มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ที่ดูแลรับผิดชอบด้านชายแดนของประเทศกัมพูชา จึงทำให้การเจรจาต่อรองในพื้นที่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นความสันติในการเจรจา และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่าย ในกรณีของนายวีระ สมความคิด พร้อมพวก ในครั้งแรกที่ถูกทางการกัมพูชา จับกุมตัวไปก็ใช้หลักการนี้เช่นเดียวกัน การเจรจาต่อรองตามพื้นที่แนวชายแดนตำรวจตระเวนชายแดนจึงจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงให้มากที่สุดคือ ผลสำเร็จของการเจรจาต่อรอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่น่าจะก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งที่จะลุกลามเป็นปัญหาระดับประเทศได้ ตำรวจตระเวนชายแดนจะต้องใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการเจรจาต่อรองเป็นอย่างมาก โดยมุ่งเน้นถึงความสันติและไม่ก่อให้เกิดปัญหาที่เกิดขึ้นตามแนวชายแดนนั้น ทวีความรุนแรงขึ้นเป็นความขัดแย้งที่ก่อให้เกิดสงครามระหว่างประเทศได้ ดังเช่น กรณีของนายวีระ สมความคิดพร้อมพวก ที่เข้าไปสร้างความขัดแย้งจึงก่อให้เกิดการปะทะกันของทหารทั้งสองฝ่าย ต้องมีการปิดพรมแดนของทั้งสองประเทศซึ่งในการเจรจาดังกล่าวนั้นมีผลสำเร็จเป็นอย่างดี แต่เนื่องจากนายวีระ สมความคิด พร้อมพวก อาจมีเหตุผลประการอื่น ที่ไม่ยอมปฏิบัติตามสัญญาที่เคยให้ไว้และได้ทำการรุกร้าไปยังอาณาเขตของประเทศกัมพูชา จนทำให้ถูกทางการกัมพูชาจับกุมตัว และนำไปสู่ปัญหาระดับประเทศ ในการเจรจาต่อรองทุกครั้งส่วนมากจะประสบผลสำเร็จจากการเจรจาต่อรองเพราะความสัมพันธ์เจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดนกับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามแนวชายแดนของประเทศกัมพูชา ได้มีความสัมพันธ์และสามารถเจรจาต่อรองกันได้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาในพื้นที่แนวชายแดนภาคตะวันออก ด้านจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2550- 2560) จากการทำงานวิจัยในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการเปรียบเทียบผลงานวิจัยที่ผู้ศึกษาได้ศึกษากับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

จากการวิจัยของผู้วิจัยพบว่าเพราะตำรวจตระเวนชายแดนถ้ามองอีกมุมหนึ่งก็คือ ประชาชนคนไทยคนหนึ่งเหมือนกัน แตกต่างกันที่หน้าที่และบทบาทแต่มีความเสียสละมาก เพราะต้องห่างไกลครอบครัวห่างลูกเมีย และต้องอาศัยอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร หากตำรวจตระเวนชายแดนมีสวัสดิการที่ดีเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจไม่มีความเป็นกังวลในชีวิตครอบครัว ก็จะส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่นั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุสิต น้อยชื่น , อิมรอน มะลลุม, จริญญา มะลลุม และสุพจน์ ทรายแก้ว(2557) ในเรื่องของการสร้างขวัญและแรงจูงใจของตำรวจตระเวนชายแดน การพัฒนาตำรวจตระเวนชายแดนในด้านสวัสดิการ การจัดหน่วยให้เหมาะสมกับสภาพ เศรษฐกิจ สภาพสังคมและสภาพการเมืองของประเทศ และพัฒนานโยบายที่เกี่ยวข้องกับตำรวจตระเวนชายแดนให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งการสร้างสภาพความมั่นคงตามแนวชายแดน กรณีความขัดแย้งที่เกิดจากการกำหนด เขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชา โดยการวิจัยพบว่า กรณีพื้นที่ชายแดนด้านตะวันออก ในส่วนของพื้นที่จังหวัดสระแก้วนั้นปัญหาความขัดแย้งเกิดจาก ความไม่ชัดเจนของการแบ่งเขตพื้นที่ประเทศของทั้งสองฝ่ายและมีการรุกล้ำเขตแดนของประชาชนทั้งสองฝ่ายเพื่อทำการเกษตรเพราะในพื้นที่ชายแดนด้านจังหวัดสระแก้วยังไม่สามารถชี้ชัดได้ว่า ส่วนใดเป็นพื้นที่ของประเทศไทยและส่วนใดเป็นพื้นที่ของประเทศกัมพูชา สอดคล้องกับงานเขียนของ อนุรักษ์ โตะประยูร (2558) พบว่าปัญหาความขัดแย้งเรื่อง เขตแดนไทย-กัมพูชา กรณีปราสาทพระวิหารในยุคสงครามเย็นมิได้เกิดจากความไม่ชัดเจน ของแผนที่ หรือปัญหาข้อกฎหมายระหว่างประเทศเพียงเท่านั้นแต่ปัญหาความขัดแย้ง ดังกล่าวเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนและหลายระดับไม่เป็นเพียงความขัดแย้งระหว่าง ไทย-กัมพูชาเท่านั้น หากแต่ยังมีผู้ที่มีความขัดแย้งร่วมกันอีกหลายฝ่ายมีประเทศ มหาอำนาจและประเทศตะวันตกเข้ามามีบทบาทในการกำหนดนโยบายหรือสร้างความขัดแย้งให้เกิดขึ้นในหลาย ๆ เรื่องนับตั้งแต่ยุคอาณานิคมที่ทำให้เกิดการกำหนด เส้นเขตประเทศอาณานิคมตามแนวความคิด “รัฐชาติ” และในยุคสงครามเย็น ได้มีการแบ่ง โลกออกเป็น 3 ฝ่าย โดยประเทศมหาอำนาจต่างก็ต้องการดึงพันธมิตรร่วมกับฝ่ายตน ทำให้การกำหนดนโยบายของรัฐต่างๆ ย่อมมีความแตกต่างกันออกไปตามพื้นฐานทาง อุดมการณ์ วัตถุประสงค์และทัศนคติของผู้กำหนดนโยบาย โครงสร้างในกระบวนการกำหนดและตัดสินใจ รวมถึงแรงกดดันจากกลุ่มทางการเมืองและมหาชน ส่งผลต่อนโยบาย ต่างประเทศในขณะนั้น ซึ่งไทยและกัมพูชามีปัจจัยภายในและภายนอกที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความขัดแย้งเรื่องเขตแดนไทย-กัมพูชา กรณีปราสาทพระวิหาร มาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ปัญหาการเข้ายึดพื้นที่ทางเหนือของกัมพูชาโดยเวียดนามในปีค.ศ. 1979 นั้น ในช่วงนั้นหลักเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศกัมพูชายังไม่มีความชัดเจน เมื่อมีการสู้รบของกองกำลังทั้งสองฝ่าย ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่แนวชายแดนซึ่งไม่มีอาวุธ ที่จะสามารถป้องกันตนเองได้ จึงต้องถอยร่นลงมา ชัยพื้นที่ตั้งบ้านเรือนเพื่อให้ห่างจากพื้นที่สงครามให้มากขึ้น ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลในสมัยนั้นที่ต้องการยื่นมือให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เกิดสันติภาพในประเทศกัมพูชา แต่เมื่อสงครามสงบชาวบ้านเหล่านั้นก็มีได้ กลับไปตั้งรกรากยังพื้นที่ที่เคยจากมาส่งผลให้เกิด การครอบครองโดย

ปฏิปักษ์ และชาวบ้านได้ขึ้นทะเบียนเป็นประชากรของประเทศกัมพูชา โดยที่พื้นที่บริเวณนี้ในปัจจุบันก็ยังเป็นปัญหาข้อพิพาทระหว่างประเทศไทยกับกัมพูชา ซึ่งยังมิได้รับการแก้ไขปัญหาในส่วนนี้ อย่างชัดเจน สอดคล้องกับงานเขียนของ จีราพร บุญมัย (2545) การดำเนินนโยบายในสมัยรัฐบาลพลเอกเปรม ติณสูลานนท์ มุ่งเน้นการกดดันเวียดนามให้ถอนทหารตลอดจนไม่ยอมรับรัฐบาลเฮงสัมริน บุนเซ็น ที่เวียดนามจัดตั้งขึ้นตลอดจนพยายามผลักดันปัญหา กัมพูชาให้เป็นปัญหาที่นานาชาติควรจะมีส่วนร่วมแก้ไขการดำเนินนโยบายในสมัยรัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณ และสงครามเย็นใกล้จะจบลงทุกประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในสภาพการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้รัฐบาลพลเอกชาติชาย ชุณหะวัณมีการปรับเปลี่ยน นโยบายเน้นเศรษฐกิจนำความมั่นคง เสนอนโยบายแปลงสนามรบเป็นตลาดการค้าหันมาเจรจา ประนีประนอมกับรัฐบาลฮุนเซ็น การกระทำดังกล่าวมีทั้งสองฝ่ายที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยทำให้นานาชาติต่างพากันวิพากษ์วิจารณ์และเกิดความสับสนต่อแนวโน้มนโยบายใหม่ อย่างไรก็ตาม การดำเนินนโยบายของไทยต่อปัญหากัมพูชาก็ประสบความสำเร็จด้วยดี นอกจากนี้สถานการณ์โลกเข้าสู่ภาวะผ่อนคลายนับตั้งแต่ มีฮาอิล กอร์บาชอฟขึ้นเป็นผู้นำของสหภาพโซเวียตในปี 1985 มีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหากัมพูชาด้วยนาย มีฮาอิล กอร์บาชอฟ ปรับเปลี่ยน การดำเนินนโยบายต่อประเทศต่างๆ โดยเฉพาะเริ่มปรับความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ สหรัฐอเมริกาและจีนและทั้งสามประเทศเห็นพ้องกันในการแก้ไขข้อขัดแย้งในภูมิภาคต่างๆ รวมทั้งปัญหากัมพูชา เนื่องจากทั้งสามประเทศเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังในการให้ความ สนับสนุนแก่เวียดนามและกัมพูชาการ ตัดสินใจเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหากัมพูชาอย่าง จริงจังส่งผลให้สถานการณ์ในกัมพูชาคือคลายลงในทางที่ดี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อแนวทางในการดำเนินการต่อไป ดังนี้

๑. กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่มีหน้าที่รับผิดชอบพื้นที่แนวชายแดนยังไม่ มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง คือในกรณีพื้นที่ที่มีความขัดแย้งตามแนว ชายแดนต่าง ๆ นั้นผู้ที่มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการจะต้องรู้ปัญหาอย่างแท้จริงรู้ว่าหลักเขตใด อยู่ บริเวณไหนพื้นที่ตรงไหนมีอะไรขวางกั้นลักษณะพื้นที่บริเวณนั้นเป็นอย่างไรสภาพภูมิประเทศ เป็นอย่างไร

๒. กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนควรจะมีการจัดสวัสดิการให้กับกำลังพลที่ ปฏิบัติหน้าที่ ในพื้นที่แนวชายแดนให้เหมาะสมกับการที่จะต้องอยู่ในพื้นที่ทุรกันดารให้ได้รับ ความสะดวกสบายมีเบี่ยงเลี้ยงสวัสดิการอย่างเต็มที่เพราะพวกเขาเหล่านั้นอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ความเจริญและต้องทำหน้าที่เสี่ยงเป็นเสี่ยงตายเพื่อปกป้องอธิปไตยของเรา

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

๑. ควรจัดให้มีการศึกษาอบรมภาษาต่างประเทศภาษาอังกฤษภาษาถิ่นเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพและสามารถนำมาปฏิบัติใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสมกับลักษณะพื้นที่แนวชายแดนฝั่งประเทศกัมพูชา

๒. กองทัพบกควรจัดเจ้าหน้าที่ให้ความรู้ในเรื่องของแผนที่ที่ถูกต้อง ให้กับกำลังพลในการใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และควรแก้ไขปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

๓. ภาครัฐควรจัดให้มีการเชื่อมความสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆทั้งในหน่วยงานของภาครัฐและภาคประชาชนให้มีส่วนร่วมของทั้งสองฝ่ายเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของทั้งสองประเทศ

๔. ภาครัฐควรเร่งศึกษาวิธีการจัดการปัญหาข้อพิพาท เช่นการนำพื้นที่ที่มีข้อพิพาทนำมาใช้ประโยชน์ร่วมกันพัฒนาเพื่อให้ได้ใช้ประโยชน์กันทั้งสองฝ่าย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน (กรณีศึกษาในพื้นที่แนวชายแดนภาคตะวันออก ด้านจังหวัดสระแก้ว พ.ศ. 2550- 2560) จึงทำให้ทราบถึงสาเหตุของความขัดแย้งในพื้นที่แนวชายแดน บทบาทการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน วิธีการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดนความสำเร็จในการเจรจาต่อรองของตำรวจตระเวนชายแดนในพื้นที่แนวชายแดน แต่ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาเฉพาะพื้นที่แนวชายแดนจังหวัดสระแก้วเท่านั้น ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีภูมิประเทศเป็นที่ราบส่วนใหญ่ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาวิธีการพัฒนาพื้นที่ที่มีความขัดแย้งเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่แนวชายแดน ด้านตะวันออก พื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว

๒. ศึกษาการจัดการพื้นที่ที่มีความขัดแย้งในพื้นที่แนวชายแดน ด้านตะวันออก พื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้ว

๓. ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้พื้นที่ที่มีความขัดแย้งในพื้นที่ชายแดนด้านตะวันออก พื้นที่ชายแดนจังหวัดสระแก้วเพื่อสร้างเป็นแหล่งท่องเที่ยวในลักษณะต่างๆ